

Pilotní testování žáků v 9. třídách a odpovídajících ročnících víceletých gymnázií bylo ukončeno s koncem projektu *Kvalita I* v roce 2008, testování žáků v 5. třídě ZŠ bylo ukončeno v roce 2007 tím, že přestalo být ze strany MŠMT podporováno.⁶⁰

3.5.4 Testování ČŠI v projektu NIQUES (2012–2014)

Téma testování mělo a má stále své horlivé podporovatele i odpůrce. Proto nepřekvapí, že se stále pohybujeme v určité periodicitě zavádění a rušení testování, bohužel jen s malým efektem poučení se z chyb předešlých. Téma testování se objevilo jako součást programového prohlášení vlády ze dne 4. 8. 2010, v němž se vláda ČR zavázala k zavedení pravidelného zjišťování výsledků vzdělávání v 5. a 9. ročníku základního vzdělávání. Dále byl v červenci 2011 schválen projekt *Národní systém inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy v České republice* (NIQUES) jako rozvojový projekt České školní inspekce. Jedna z jeho čtyř aktivit je zaměřena i na přípravu a realizaci zmíněného testování žáků na základní škole. Cíl aktivity je však formulován širěji: „Vybudovat technologickou platformu pro elektronické ověřování výsledků žáků ve školách, napříč ročníky a předměty, a umožnit žákům, rodičům, školám i státu získat účinnou zpětnou vazbu o vzdělávacím procesu. Součástí této aktivity je také problematika ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. ročníků základních škol, tvorba systému tzv. školního testování včetně školního e-learningu a tvorba systému tzv. domácího testování.“

S touto novou silnou politickou zakázkou a finanční podporou projektu NIQUES opět z Evropského sociálního fondu byla v roce 2012 realizována 1. generální zkouška testování žáků 5. a 9. tříd (a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií), v roce 2013 pak 2. generální zkouška, přičemž účast všech škol byla v obou testováních povinná. Do první celoplošné generální zkoušky se zapojilo 3 658 škol a 161 653 žáků. Žáci 5. tříd řešili testy z českého jazyka, matematiky a angličtiny, pro žáky 9. tříd byla připravena ještě němčina a francouzština. Více o realizaci a výsledcích viz závěrečná zpráva z projektu.⁶¹ Do druhé celoplošné generální zkoušky se zapojilo 3 759 škol a 166 150 žáků. Žáci 5. i 9. ročníku řešili testy z matematiky, českého jazyka, anglického jazyka, německého jazyka a francouzského jazyka. Více o realizaci a výsledcích viz závěrečná zpráva z projektu.⁶²

V roce 2014 bylo přistoupeno k testování pouze na vzorku asi 400 škol. K této úpravě projektu testování došlo na základě vyhodnocení poznatků a zkušeností z obou realizovaných celoplošných zkoušek. Účast škol ve vybraném vzorku byla povinná. Školy, které nebyly do vzorku vybrány, měly možnost dle svého uvážení provést individuální testování po ukončení výběrového šetření České školní inspekce. Výstupy z tohoto testování budou shodné s těmi, které obdrží školy ve výběrovém šetření. Testovanou skupinou žáků tentokrát byli žáci 4. a 8. ročníku ZŠ a testy byly zaměřeny ve 4. ročníku na téma *Člověk a jeho svět*, v 8. ročníku na přírodovědnou gramotnost a cizí jazyk. Nabídka testování cizího jazyka směřovala i ke středním odborným školám do 2. ročníku. Testování bývá realizováno v období 3–4 týdnů na přelomu května a června. Projekt NIQUES má končit v polovině roku 2015. Je otázkou, jakou podobu bude mít státní testování na ZŠ po tomto datu a jak bude finančně zajištěna realizace.

⁶⁰ O důvodech ukončení testování více viz výše citovaná publikace Walterová, E., Černý, K., Greger, D., & Chvál, M. (2010). *Školství – věc (ne)veřejná: Názor veřejnosti na školu a vzdělávání*. Praha: Karolinum.

⁶¹ Závěrečná zpráva o přípravě, průběhu a výsledcích první celoplošné generální zkoušky ověřování výsledků žáků v počátečním vzdělávání (ve školním roce 2011/2012 pilotovaném na úrovni 5. a 9. ročníků základních škol). Dostupná na <http://www.niques.cz/Ke-stazeni/Zaverecna-zprava-prvni-celoplosna-generalni-zkousk>

⁶² Závěrečná zpráva o přípravě, průběhu a výsledcích druhé celoplošné generální zkoušky ověřování výsledků žáků v počátečním vzdělávání (ve školním roce 2012/2013 pilotovaném na úrovni 5. a 9. ročníků základních škol). Dostupná na <http://www.niques.cz/Ke-stazeni/Zaverecna-zprava-druha-celoplosna-generalni-zkousk>